

STATISZTIKA

A szociális szempontokat tartalmazó közbeszerzések 2024. évi alakulásának statisztikai elemzése

Rezső Orsolya, *statisztikai elemző*, Közbeszerzési Hatóság

DOI: 10.37371/KEP.2025.11.5

Címszavak: *közbeszerzési statisztika, közbeszerzési szerződés, fenntartható közbeszerzés, szociális szempontok, szociális közbeszerzés, kkv*

A Közbeszerzési Értesítő Plusz statisztikai rovatában minden évben részletes statisztikai elemzés jelenik meg mind a környezetvédelmi, mind a szociális közbeszerzésekről a fenntarthatósági szempontok hazai közbeszerzésekben történő elterjesztésének támogatása részeként, mely a Közbeszerzési Hatóság kiemelt céljai között szerepel. A KÉPlusz VI. évfolyam 7., 2024. júliusi számában a szociális szempontokat tartalmazó közbeszerzési eljárások 2023. évi statisztikáinak vizsgálatáról írtam, az alábbiakban pedig a szociális közbeszerzések 2024. évi részletes statisztikai elemzése olvasható. (A szociális közbeszerzések 2022. évre vonatkozó statisztikai elemzése a Közbeszerzési Értesítő Plusz 2023. évi 11. számában jelent meg.) Azonban meg kell említeni, hogy az ezekben közölt adatok nem teljes mértékben összehasonlíthatóak, mert a Közbeszerzési Hatóság 2024. első félévétől kezdődően a statisztikáit új módszertan¹ alapján, szerződés szinten készíti, egy, az Európai Bizottság által kiadott rendeletnek megfelelően.

A szociális közbeszerzés, azaz más szavakkal a társadalmi szempontból felelős közbeszerzés, olyan közbeszerzési tevékenységet jelent, amelynek során figyelembe veszik a következő szociális szempontok legalább egyikét: munkalehetőség, tisztességes munka, a szociális és munkajogok tiszteletben tartása, társadalmi befogadás (ideértve a fogyatékkal élőkét is), esélyegyenlőség, hozzáférhetőség és minden felhasználó számára

alkalmas kialakítás; emellett mérlegelnek fenntarthatósági kritériumokat is, köztük az etikus kereskedelem kérdéseit, és az önkéntes társadalmi felelősségvállalást szélesebb körben alkalmazzák, betartva az Európai Unió működéséről szóló szerződésben és a közbeszerzési irányelvekben foglalt elveket.²

A Közbeszerzési Hatóság 2012. január 1-jétől gyűjti a környezetvédelmi és/vagy szociális szempontokat tartalmazó eljárások adatait, mert a jogszabályi környezet csak ekkortól kezdődően teszi ezt lehetővé. A 2023. október végén bevezetett új eForms mintákban már elvileg szerepelnek a stratégiai szempontú közbeszerzésekre vonatkozó kérdések, de tekintettel arra, hogy ezek opcionálisak, a gyakorlat eddig azt mutatta, hogy nagyon kis százalékban kerültek kitöltésre, így továbbra sem áll rendelkezésre az uniós eljárásrendben a fenntarthatósági szempontok alkalmazásával kapcsolatosan elegendő megbízható információ, amiből érdemi, értelmezhető statisztikát lehetne készíteni.

A nemzeti rezsimben lefolytatott eljárások eredményéről szóló tájékoztató hirdetmények VI. kiegészítő információkat tartalmazó szakaszában a VI.1.3. pontban kell megadnia az ajánlatkérőknek, hogy az eljárás során vettek-e figyelembe szociális szempontokat és ha igen, milyen típusú feltételként: szerződési feltételként, értékelési szempontként, műszaki leírás részeként, alkalmassági feltételként vagy egyéb követelményként. Fon-

¹ 2024 első félévétől kezdődően a Közbeszerzési Hatóság a statisztikáit eljárásrész-alapon készíti és publikálja, azaz az egyes szerződéssel eredményesen lezárult eljárásrészekhez kapcsolódó eredménytájékoztató hirdetmények alapján. A statisztikában – az Európai Bizottság által alkalmazott statisztikai gyakorlatnak megfelelően – figyelembe vételre kerülnek az eredményes keretmegállapodások alapján lehívott részekhez kapcsolódó szerződések adatai, azonban a keretmegállapodás megkötésére irányuló közbeszerzési eljárások eredményeként kötött szerződések (keretmegállapodások) nem kerülnek szerepeltetésre.

² Európai Bizottság: Szociális beszerzés – Útmutató a szociális szempontok figyelembevételéhez a közbeszerzések során Luxembourg: Európai Unió Kiadóhivatala.

tos megjegyezni, hogy ezek eljárás szintű információk, tehát a teljes eljárásra vonatkozik az, hogy tartalmaz-e szociális jellegű szempontokat és ez az összes odaítélt eljárásrészre érvényesül.

A szociális szempontok a közbeszerzési dokumentumok bármelyikében megjelenhetnek: a műszaki leírásban; a kiválasztási kritériumok között alkalmassági feltételként; az odaítélési szempontrendszerben értékelési szempontként és a szerződéses feltételekben. Amint az az 1. táblázatból és az 1. ábrából egyértelműen kitűnik, a szociális szempontok döntő többsége, több, mint a fele az értékelési szempontok között jelenik meg az érintett közbeszerzésekben, de jelentős még a szerző-

déses feltételként megfogalmazott szociális szempontok aránya is, a többi követelmény előfordulási gyakorisága viszont nem számottevő. A táblázat az eredménytájékoztató hirdetményekben megjelenő információkat tartalmazza, pont úgy, ahogyan ott megjelennek, a sávdiagramon pedig az egyes szempontok már külön-külön kerültek ábrázolásra, de mivel egy eljárásban több szempont is megjelölhető, így a szempontok szerinti felosztásban egy adott közbeszerzés többször is szerepelhet. Ez utóbbi adatok alapján az a következtetés vonható le, hogy a szociális szempontok több, mint a fele, közel 60 százaléka értékelési szempontként, nagyjából 30 százaléka pedig szerződéses feltételként jelenik meg.

1. TÁBLÁZAT

Figyelembe vett szociális szempontok, 2024	Szerződések száma (db)	Szerződések értéke (Mrd Ft)	Szerződések számának aránya (%)	Szerződések értékének aránya (%)
Alkalmassági feltételként	10	0,73	4,9%	3,8%
Értékelési szempontként	109	10,08	53,7%	53,0%
Műszaki leírás részeként	8	0,34	3,9%	1,8%
Szerződéses feltételként	37	3,28	18,2%	17,2%
Szerződéses feltételként; Értékelési szempontként	28	3,50	13,8%	18,4%
Szerződéses feltételként ; Értékelési szempontként; Műszaki leírás részeként	1	0,19	0,5%	1,0%
Szerződéses feltételként; Értékelési szempontként; Műszaki leírás részeként; Alkalmassági feltételként; Védett foglalkoztatók számára fenntartott	1	0,29	0,5%	1,5%
Szerződéses feltételként; Műszaki leírás részeként	4	0,40	2,0%	2,1%
Védett foglalkoztatók számára fenntartott közbeszerzés	5	0,22	2,5%	1,1%
Összesen:	203	19,02	100,0%	100,0%

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

1. ÁBRA FIGYELEMBE VETT SZOCIÁLIS SZEMPONTOK FAJTÁINAK ESETSZÁMAI (DB) MEGJELENÉSI HELYÜK SZERINT * 2024.

(*Egy eljárásban több szempont is megjelölhető, így a szempontok szerinti felosztásban egy adott eljárás többször is szerepelhet)

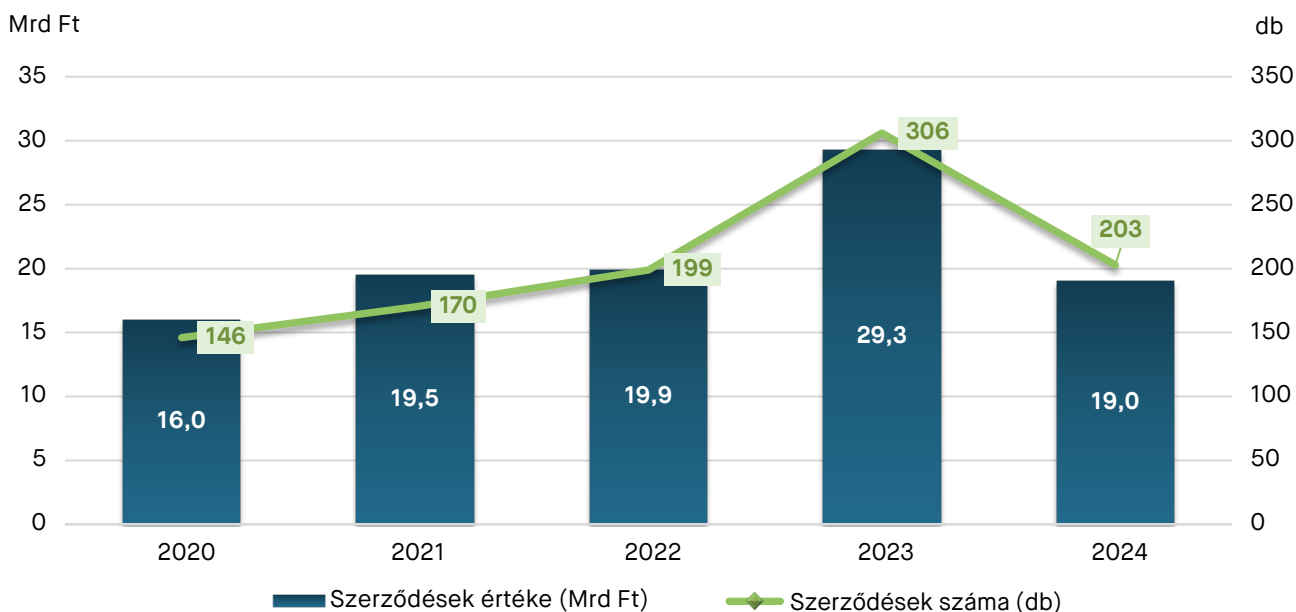

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

A szociálisan felelős közbeszerzések alakulását 2020 és 2024 között a 2. ábra grafikonja szemlélteti. 2020-ban a koronavírus világjárvány negatív hatása meglátszott a szociális szempontú közbeszerzési szerződések szignifikánsan alacsony értékeiben is. 2021-ben viszont a szociális szempontot tartalmazó közbeszerzések száma is és értéke is már számottevően, több, mint 20 százalékkal emelkedett az előző évi adathoz képest. 2022-ben a szociális közbeszerzések főbb adataiban inkább stagnálást figyelhettünk meg az egy évvel korábbi értékhez képest. 2023-ban viszont jelentős emelkedés volt tapasztalható,

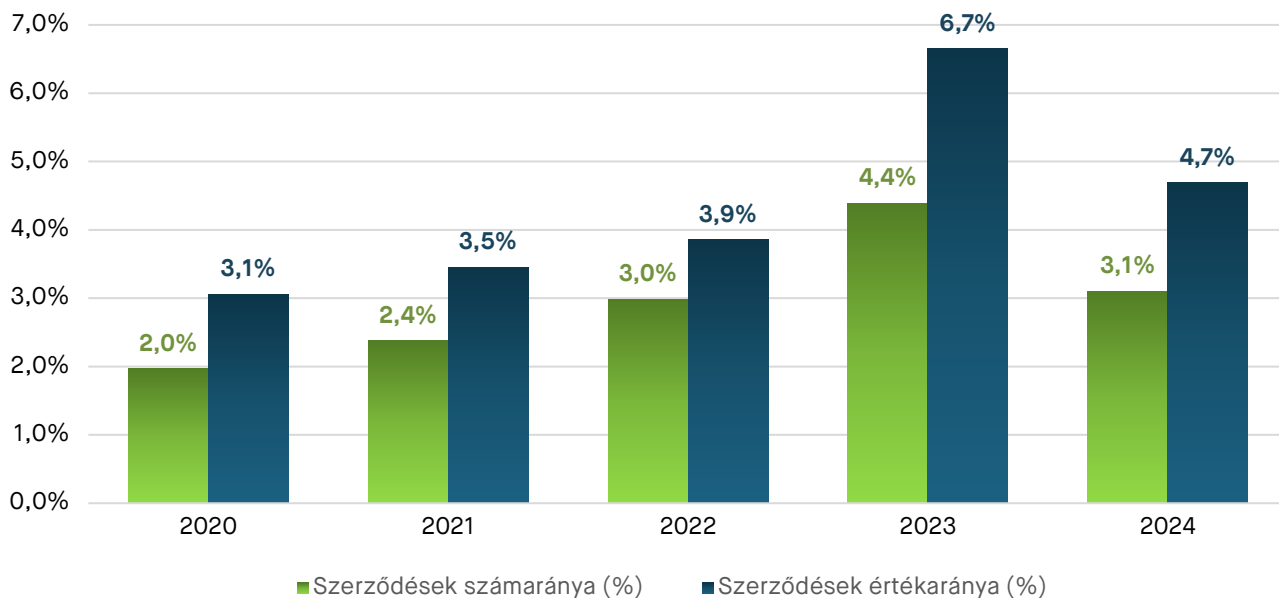
ehhez képest a 2024. évi adatok közelítőleg a 2022. évi szintre süllyedtek vissza mind értékben, mind a darabszám tekintetében, ami a 2023-as értékek közelítőleg kettőharmada. 2024-ben 138 darab szociális szempontot tartalmazó közbeszerzési eljárás került lefolytatásra, ez a bevezetett szerződés alapon számított módszer szerint összesen 203 db szociális szempontú közbeszerzési szerződés megkötését jelentette, melyek során több, mint 19 milliárd forintot költöttek el az ajánlatkérők.

2. ÁBRA A SZOCIÁLIS SZEMPONTOKAT TARTALMAZÓ SZERZŐDÉSEK SZÁMÁNAK (DB) ÉS ÉRTÉKÉNEK (MRD FT) ALAKULÁSA 2020 ÉS 2024 KÖZÖTT

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

3. ÁBRA A SZOCIÁLIS SZEMPONTOKAT TARTALMAZÓ SZERZŐDÉSEK SZÁMÁNAK ÉS ÉRTÉKÉNEK ARÁNYA A NEMZETI ELJÁRÁSRENDEBEN BELÜL 2020 ÉS 2024 KÖZÖTT

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

2. TÁBLÁZAT

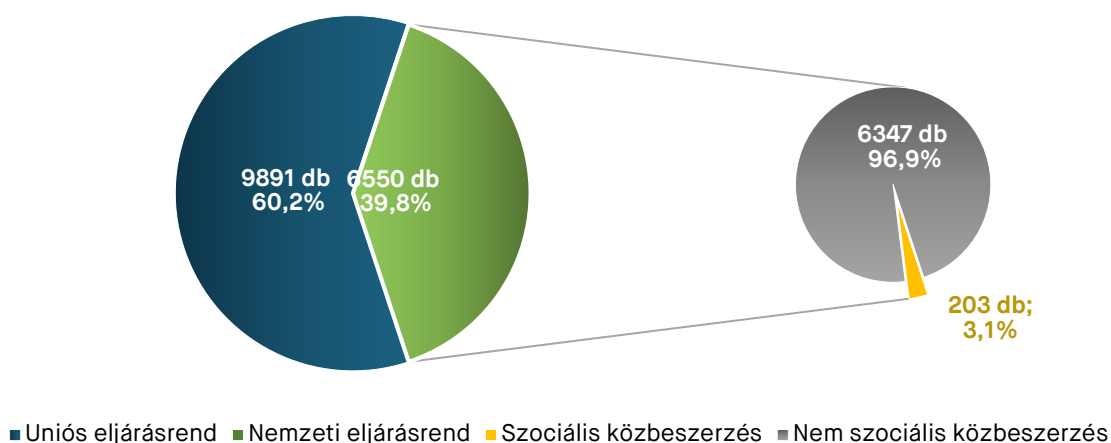
Szerződések	2023				2024				2024/2023 (2024-2023)			
	száma (db)	szám-aránya (%)	értéke (Mrd Ft)	érték-aránya (%)	száma (db)	szám-aránya (%)	értéke (Mrd Ft)	érték-aránya (%)	szám-érték változás	érték-összeg változás	szám-arány különbség	érték-arány különbség
Szociális	306	4,4%	29,3	6,7%	203	3,1%	19,0	4,7%	66,3%	64,8%	-1,3%	-2,0%
Nemzeti	6967	100,0%	440,5	100,0%	6550	100,0%	405,4	100,0%	94,0%	92,0%	-	-
Összes	17650	-	2869,1	-	16441	-	3691,6	-	93,2%	128,7%	-	-

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

A 2. táblázat a 2023. és 2024. években a szociális szempontokat tartalmazó szerződések főbb adatait mutatja be tágabb összefüggésben. A táblázat adataiból szembetűnő, hogy a szociális közbeszerzések még a nemzeti eljárásrenden belül is igen csekély hányadot képviselnek (3%-7%). Az is látszik, hogy 2023-ról 2024-re közel egyharmados volumencsökkenés következett be mind a számosság, mind az összérték esetében és e-

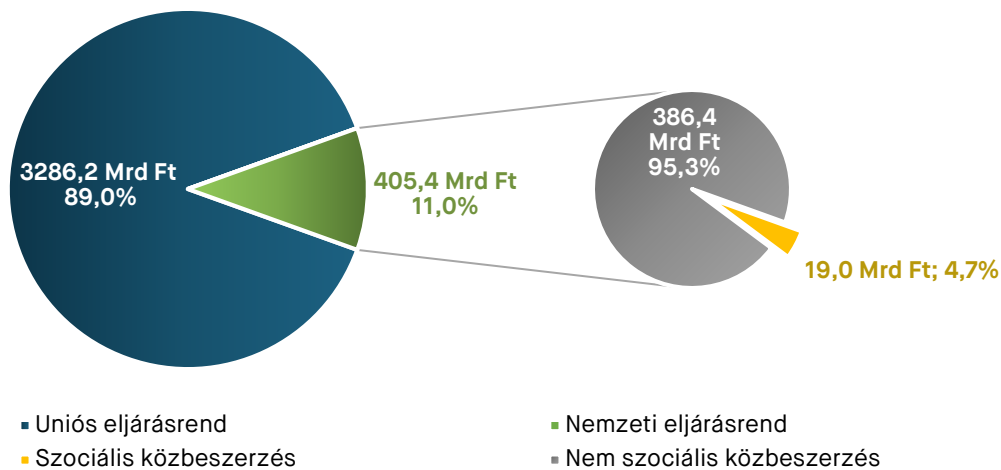
mellett a szám- ill. értékarányok is csökkentek 1-2 százalékponttal. 2024-ben az összes nemzeti eljárásrendben lefolytatott közbeszerzés 3,1 százaléka vett figyelembe szociális szempontokat, ezeknek a szerződéseknek az értékaránya viszont közel 5 százalékot (4,7%) tett ki (ezeket az arányokat szemléltetik a 3-5. ábrák).

4. ÁBRA A SZOCIÁLIS KÖZBESZERZÉSEK SZÁMÁNAK (DB) ALAKULÁSA A NEMZETI ELJÁRÁSRENDBEN BELÜL, 2024.

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

5. ÁBRA A SZOCIÁLIS KÖZBESZERZÉSEK ÉRTÉKÉNEK (MRD FT) ALAKULÁSA A NEMZETI ELJÁRÁSRENDEK BELÜL, 2024.

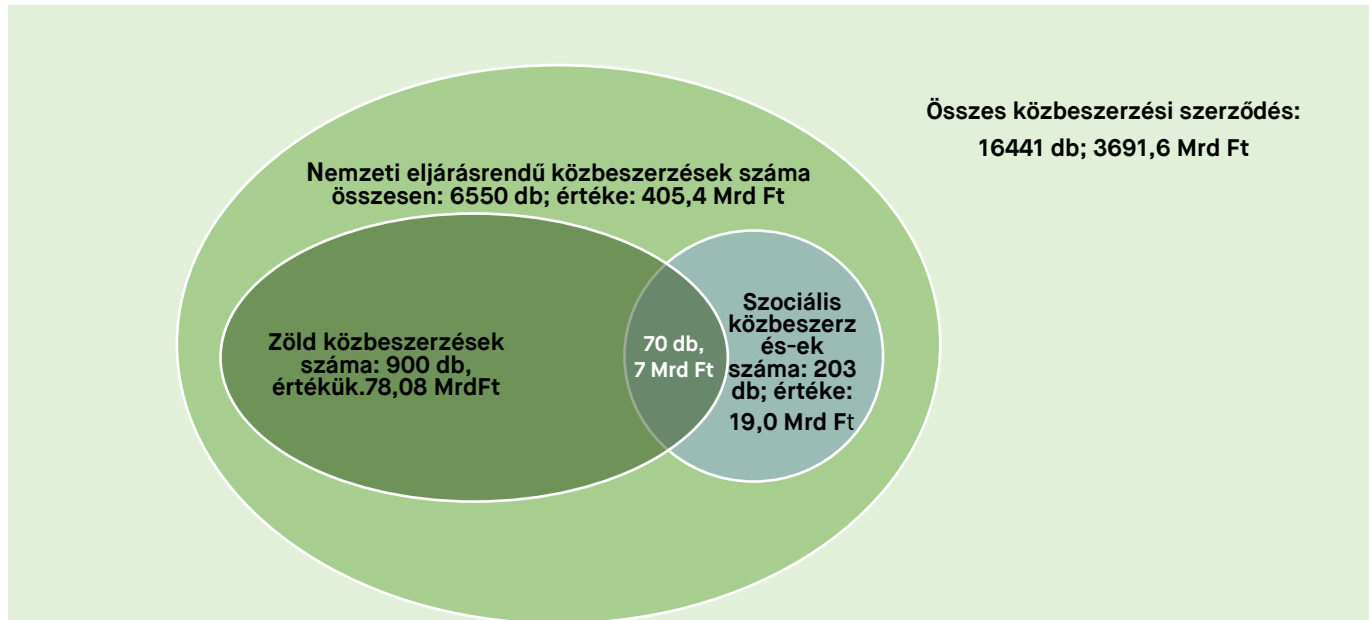

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

A fenntarthatósági szempontokat tartalmazó közbeszerzési szerződések száma és értéke szemléletesen ábrázolható az ún. Venn-diagramon is (lásd: 6. ábra). Amint ebből az ábrából is látható, természetesen léteznek olyan szerződések, melyek mindkét féle szempontot tartalmazzák, nevezetesen 2024-ben 7,0 Mrd Ft értékben 70 db olyan közbeszerzésre került sor, melyek egyidejűleg zöld és szociális szempontokat is figyelembe vettek, ezek az összes nemzeti eljárásrendű közbeszerzés közelítőleg 1 százalékát tették ki a számarány-,

és körülbelül 2 százalékot az értékarány vonatkozásában. A 6. ábra adataiból az is kiszámítható, hogy a nemzeti szerződések durván 85 százaléka, 5517 darab közbeszerzési szerződés semmilyen fenntarthatósági szempontot nem tartalmazott (= nemzeti eljárásrendű közbeszerzések – zöld közbeszerzések – szociális közbeszerzések + zöld és szociális közbeszerzések), ezeknek a szerződéseknek az értéke nagyjából 315 milliárd forintot tett ki, ami értékarányban picit több, mint háromnegyede az összes nemzeti közbeszerzés értékének.

6. ÁBRA NEMZETI ELJÁRÁSRENDŰ KÖZBESZERZÉSEK MEGOSZLÁSA ZÖLD ÉS SZOCIÁLIS SZEMPONTOK SZERINT, 2024.

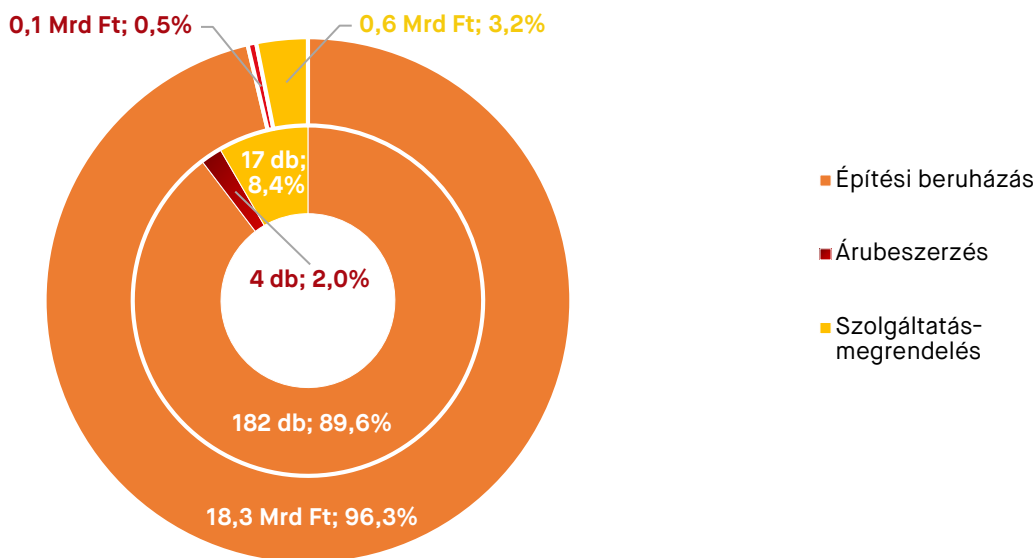
Forrás: Közbeszerzési Hatóság

A szociális szempontokat tartalmazó közbeszerzéseket a beszerzési tárgyak szerint (építési beruházás, árubeszerzés, szolgáltatás-megrendelés) elemezve azt tapasztalhatjuk, hogy az ajánlatkérők elsősorban az építési beruházások alkalmával vettek figyelembe szociális szempontokat: 2024-ben a szociális szempontú közbeszerzések közelítőleg 90 százaléka építési beruházás tárgyában kötött. Az árubeszerzés, illetve a szolgáltatás-megrendelés szerződéstípusú közbeszerzésekben az ajánlatkérők csak nagyon ritkán alkalmaztak szociális szempontokat, ezért ennyire aránytalan a 7. ábra kördiagramján szemléltetett megoszlás. Értékarány tekintetében pedig még inkább eltolódott az arány az építési beruházások felé, az árubeszerzések és szolgáltatás-megrendelések a szociális közbeszerzéseken belüli hányada együttesen sem érte el a 4 százalékot, így az építési beruházások dominanciája majdnem 100 százalékos volt. Az is elmondható, hogy az építési beruhá-

zásokon belül a szociális közbeszerzések aránya meghaladva az 5 százalékot, magasabb szintet ért el mind szám-, mind értékarány tekintetében, mint az összes nemzeti eljárásrendű közbeszerzési szerződés körében.

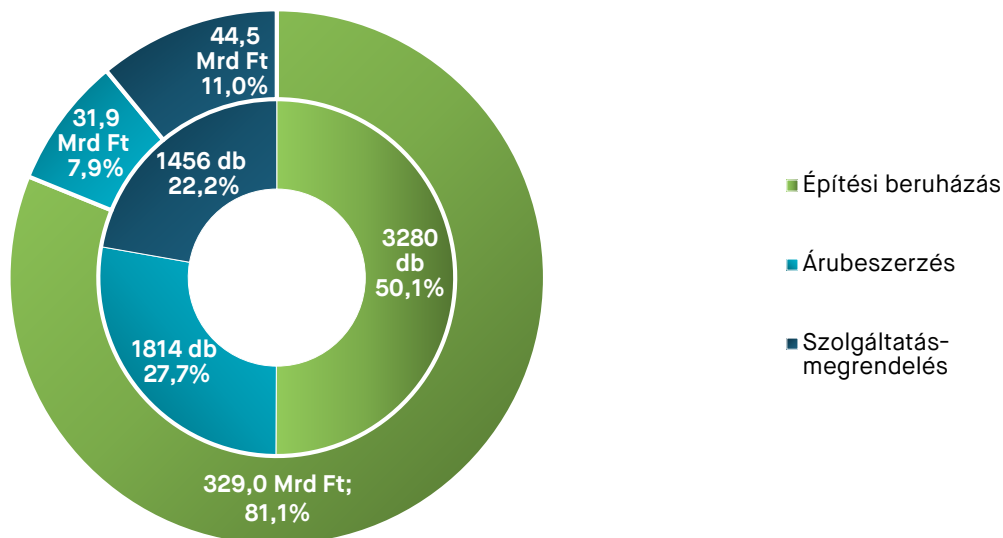
A 7. és a 8. ábra összehasonlításakor szembevetendő a különbség a szociális közbeszerzések és az összes nemzeti eljárásrendű közbeszerzés beszerzési tárgyak szerinti megoszlását illetően: a nemzeti rezsimben megkötött szerződések pontosan fele valósult meg építési beruházásként és itt is igaz, hogy az értékarányok esetében hangsúlyosabb volt az építési beruházások aránya: közel 80 százalék körüli részesedést értek el. A szociális közbeszerzések esetén az építési beruházások felé irányuló súlyponteltolódás csak részben magyarázható ezen szerződések csekély számosságával.

7. ÁBRA A SZOCIÁLIS SZEMPONTÚ KÖZBESZERZÉSEK SZÁMÁNAK ÉS ÉRTÉKÉNEK MEGOSZLÁSA A BESZERZÉSI TÁRGYAK SZERINT, 2024.

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

8. ÁBRA A NEMZETI ELJÁRÁSRENDŰ KÖZBESZERZÉSEK SZÁMÁNAK ÉS ÉRTÉKÉNEK MEGOSZLÁSA A BESZERZÉSI TÁRGYAK SZERINT, 2024.

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

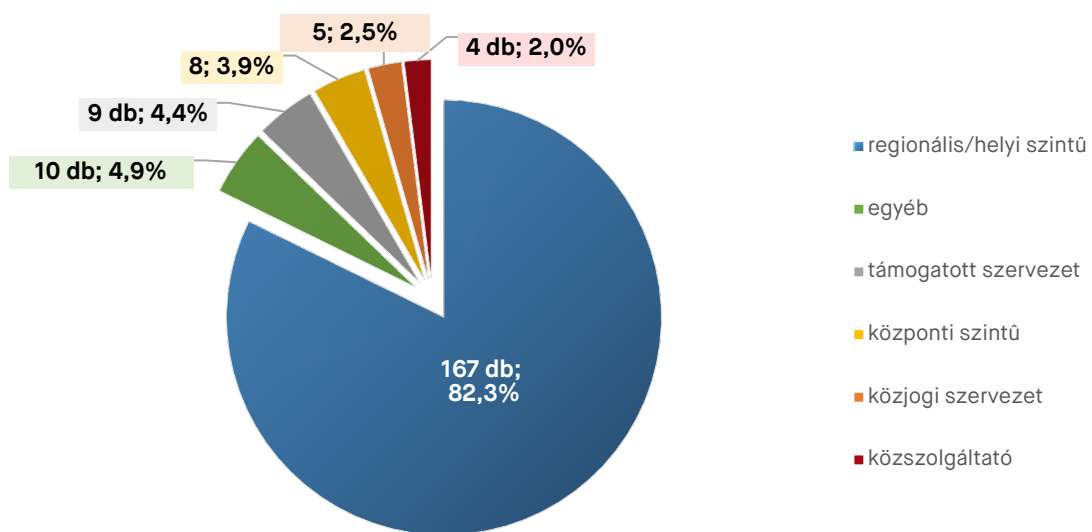
Az ajánlatkérő szervezetek típusa (regionális/helyi szintű-, támogatott-, közjogi-, központi szintű-, közszolgáltató- és egyéb szervezetek) alapján vizsgálva a szociális szempontokat tartalmazó közbeszerzések megoszlását, megállapítható, hogy az előző évekhez hasonlóan

2024-ben is a regionális/helyi szintű intézmények vettek figyelembe a legtöbbször szociális szempontokat a közbeszerzéseik lefolytatása során. A 9. ábrán szereplő kördiagram szemlélteti a szociális közbeszerzések számának ajánlatkérők szerinti megoszlását a 2024. év-

ben, melyből látszik, hogy túlnyomó többséget képviselnek a regionális/helyi szintű ajánlatkérők. A szerződések számának és értékének is több, mint 80 százaléka kapcsolódott a helyi ajánlatkérő szervezetekhez, a nemzeti rezsimben lefolytatott eljárásokhoz köthető szerződések körében viszont csak 50-60 százalékot tett ki ugyanezen szervezetek aránya. A többi ajánlatkérői típushoz köthető szerződések számaránya 5 százalék alatt maradt.

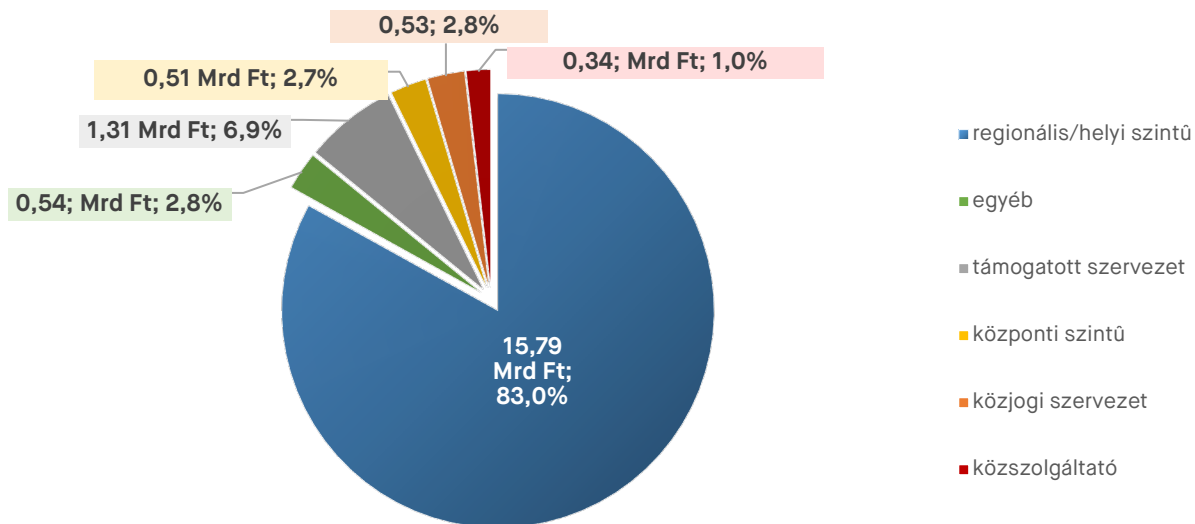
Említést érdemelnek még a támogatott szervezetek is, melyek 7 százalék körüli hányadot képviseltek a szociális közbeszerzések összértékéből (10. ábra), azonban a többi szervezet részesedése még a 3 százalékot sem érte el. Ugyanakkor az összes nemzeti eljárásrendű közbeszerzési szerződés esetében a támogatott szervezetek elhanyagolható súllyal szerepeltek, ez utóbbi körben a közjogi ajánlatkérők megkötött szerződéseinek száma és értéke bizonyult jelentősebbnek.

9. ÁBRA A SZOCIÁLIS KÖZBESZERZÉSEK SZÁMÁNAK (DB) MEGOSZTLÁSA AZ AJÁNLATKÉRŐ SZERVEZETEK TÍPUSA SZERINT, 2024.

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

10. ÁBRA A SZOCIÁLIS KÖZBESZERZÉSEK ÉRTÉKÉNEK (MRD FT) MEGOSZLÁSA AZ AJÁNLATKÉRŐ SZERVEZETEK TÍPUSA SZERINT, 2024.

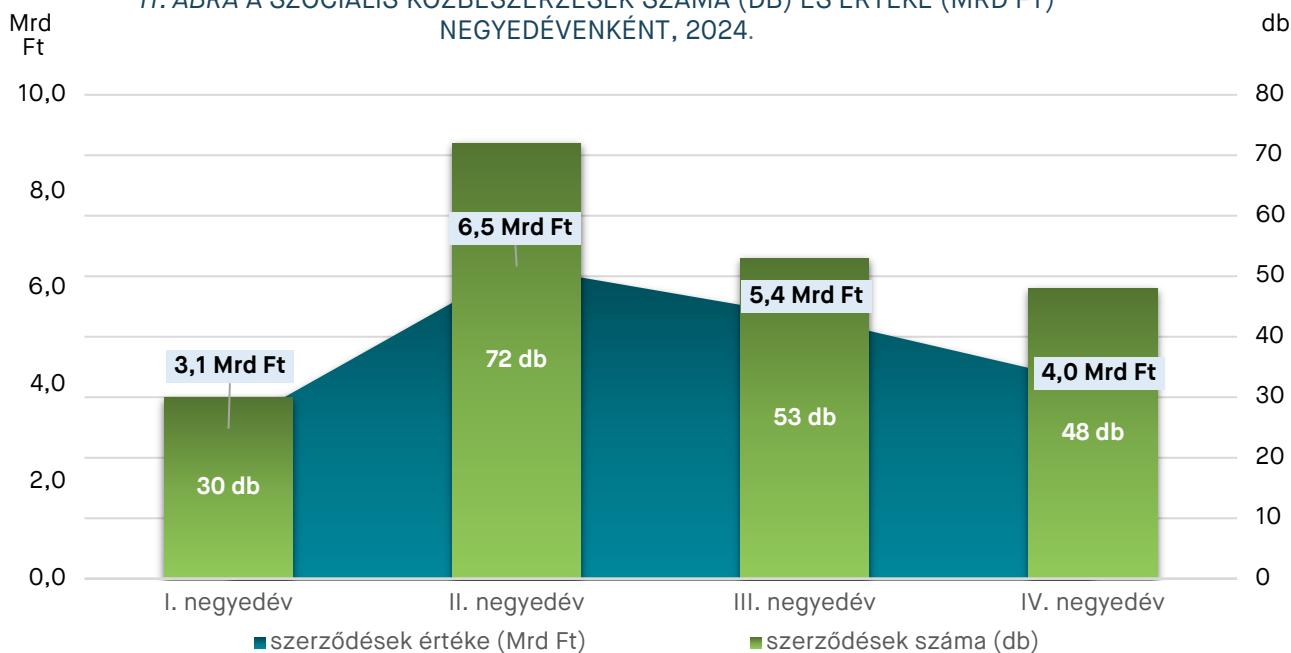
Forrás: Közbeszerzési Hatóság

A szociális szempontokat tartalmazó közbeszerzési szerződések negyedévenkénti megoszlását mutatja a 11. ábra. Látható, hogy a darabszám és az összérték alakulásának tendenciája az egyes negyedévek között nagyon hasonló képet mutat. A legtöbb szociális szempontot tartalmazó közbeszerzési szerződést a II. negyedévben kötötték meg és ehhez tartozott a legnagyobb összérték is, a legkisebb összértéket pedig az I negyedévben mérhettük a legkevesebb szociális közbeszerzéshez kapcsolódóan. Így az első két negyedév között bizonyult a legnagyobbobbnak az eltérés, az április-június közötti időszak értékei több, mint kétszeresei lettek az év első három hónapjára vonatkozó adatoknak

mind a darabszámot, mind az összértéket tekintve. A második félév negyedéveiben kiegyenlítettebb megoszlást tapasztalhattunk, csak pár százalékponttal tértek el az értékek a 25 százalékos rátától.

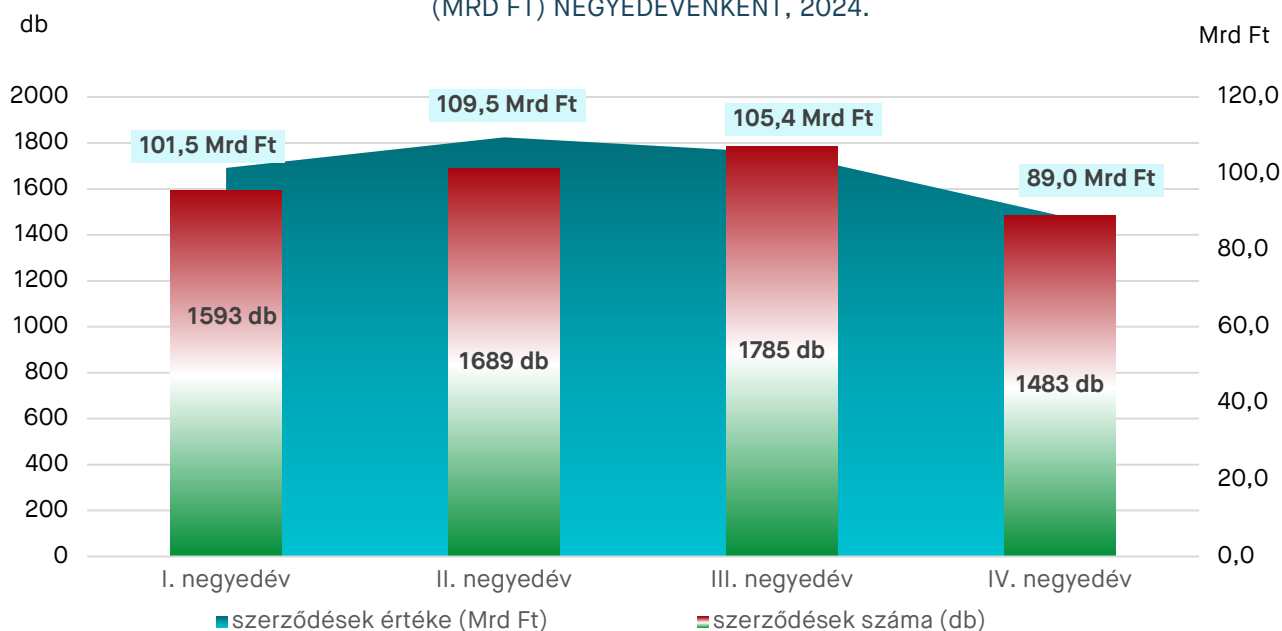
A szociális érdekeltségű szerződések negyedéves adatait az összes nemzeti eljárásrendű szerződéssel (lásd: 12. ábra) összevetve látható, hogy 2024-ben a szociális szerződések főbb számainak negyedéves alakulása nem követte a nemzeti eljárásrendű közbeszerzéseket, ez utóbbiak sokkal egyenletesebb megoszlást produkáltak, a szociális közbeszerzések adatai pedig hektikusabb grafikonokat eredményeztek, mely legfőképpen csekély számosságuknak tudható be.

11. ÁBRA A SZOCIÁLIS KÖZBESZERZÉSEK SZÁMA (DB) ÉS ÉRTÉKE (MRD FT) NEGYEDÉVENKÉNT, 2024.

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

12. ÁBRA A NEMZETI ELJÁRÁSRENDŰ KÖZBESZERZÉSEK SZÁMA (DB) ÉS ÉRTÉKE (MRD FT) NEGYEDÉVENKÉNT, 2024.

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

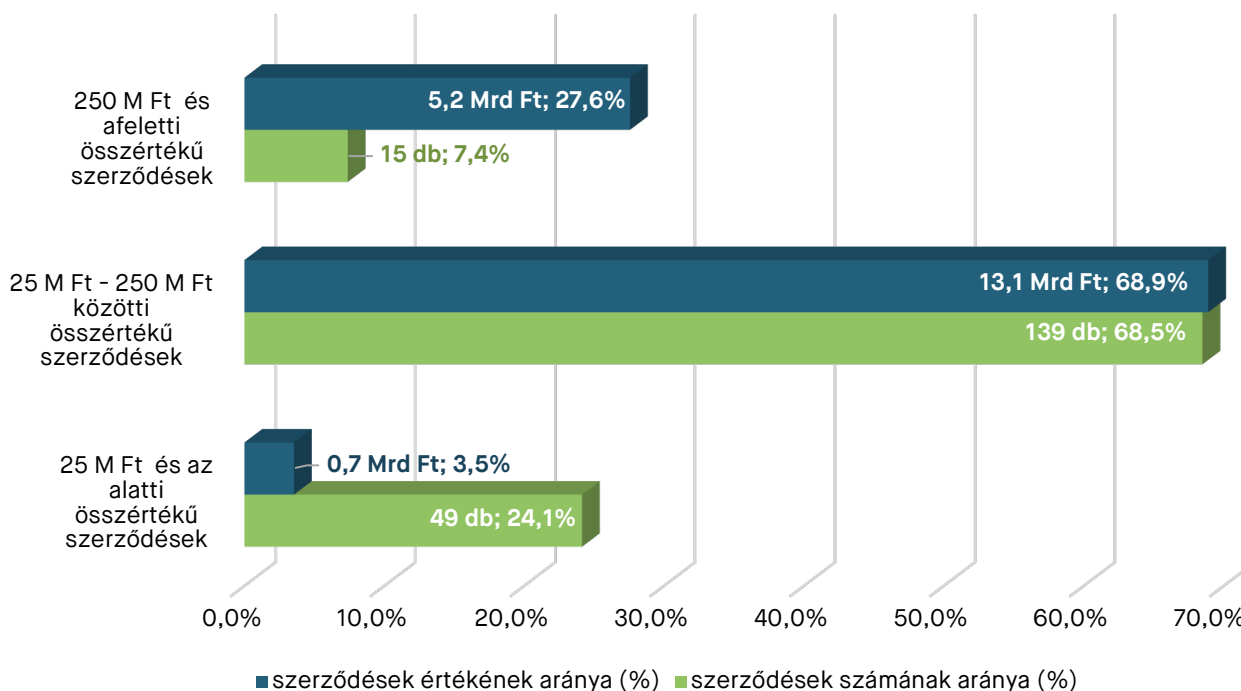
A szociális szempontokat tartalmazó közbeszerzési szerződéseket érték kategóriák szerint vizsgálva (lásd: 13. ábra) azt a konklúziót vonhatjuk le, hogy 2024-ben a szociális szempontok túlnyomórészt 25 és 250 millió forint közötti összértékű közbeszerzési szerződésekhez

kapcsolódtak. Ebbe a középkategóriába esett a szociális szerződések többsége, közel 70 százaléka, mind a darabszám, mind az összérték tekintetében. 250 millió Ft feletti összértékkel mindösszesen 15 db szociális szempontú szerződés rendelkezett, (ezek természetesen

mind építési beruházások voltak), és ezekhez kapcsolódott az összérték több, mint negyede: 5,2 milliárd forint. A kisértékű, 25 millió forint alatti összértékű szerződések az összes szociális közbeszerzés közel negyedét tették ki, ugyanakkor a hozzájuk kapcsolódó szerződéses értékösszeg 1 milliárd forint alatt maradt, nem

érte el az 5 százalékos rátát sem. Így ezek a kisértékű szociális közbeszerzések a normális eloszlás Gauss-görbéjének megfelelően majdnem fordított számarány-értékarányt realizáltak, mint a 250 millió forint feletti, nagy értékű szociális közbeszerzések.

13. ÁBRA A SZOCIÁLIS KÖZBESZERZÉSI SZERZŐDÉSEK SZÁMÁNAK ÉS ÉRTÉKÉNEK MEGOSZLÁSA ÉRTÉKKATEGÓRIÁK SZERINT, 2024.

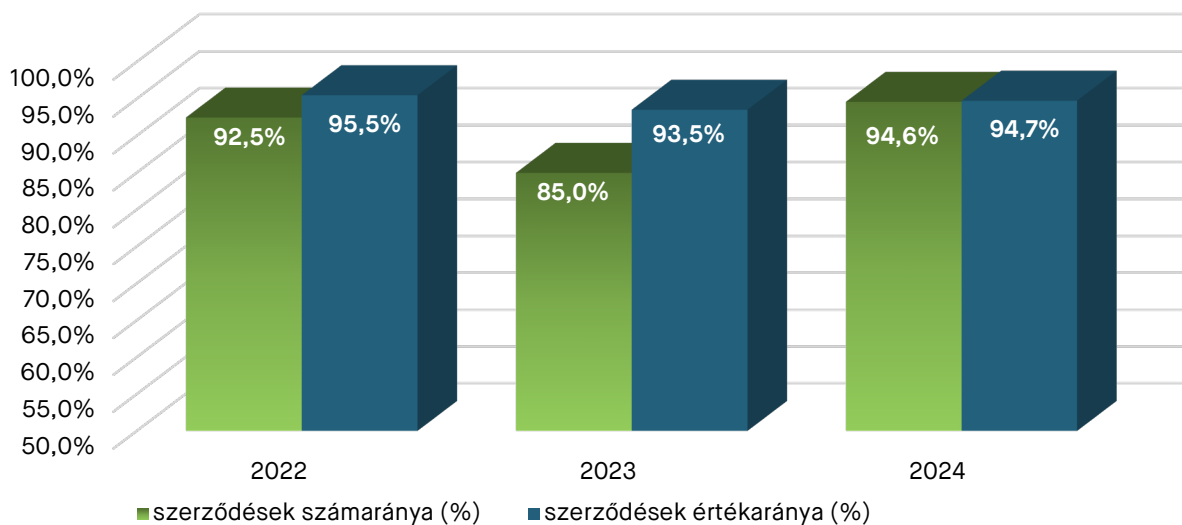

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

A mikro-, kis- és középvállalkozások (kkv-k) hagyományosan jól teljesítenek a hazai közbeszerzési piacon, az összes eredményes közbeszerzésen belül a kkv-k által megnyert közbeszerzési szerződések számaránya az elmúlt években mindvégig meghaladta a 80 százalékot, 2024-ben 77 % volt. A szociális szempontokat tartalmazó közbeszerzések körében ennél jóval magasabb arányokat lehetett tapasztalni mind a darabszám, mind az összérték esetében (lásd: 14. ábra). 2024-ben közel 95 százalék körüli hányadosok adódtak, ami még a nemzeti eljárásrendhez viszonyított kkv nyertességi arányoknál is magasabb, mert ez utóbbiak 88-90 százalék közé estek (15. ábra). Igaz, hogy 2022-ről 2023-ra pár

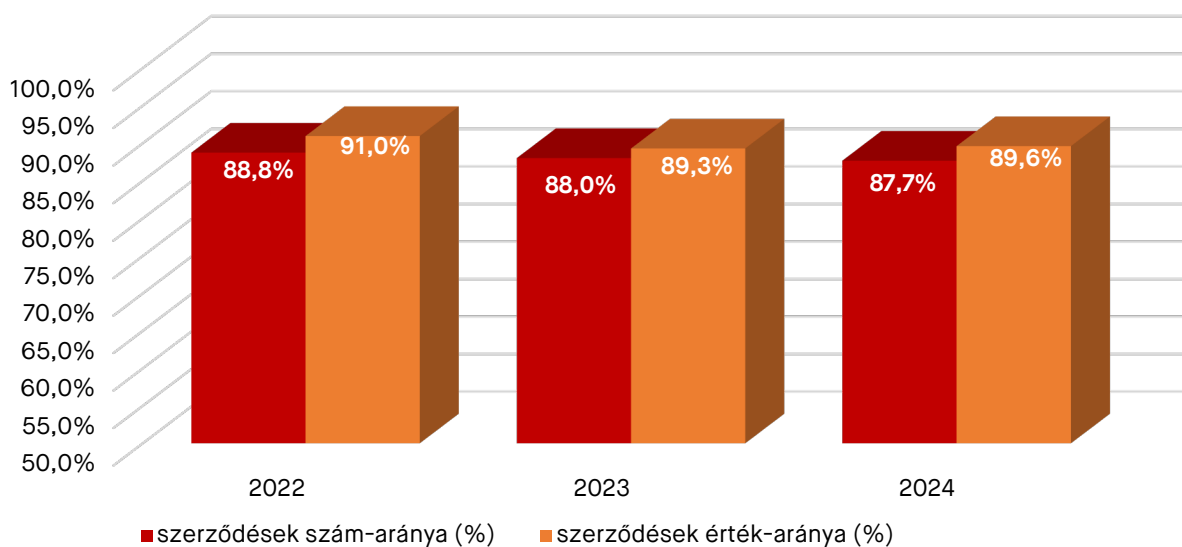
százalékponttal csökkent a kkv nyertest tartalmazó szociális közbeszerzések szám-, és értékaránya, de még így is elmondható, hogy az elmúlt három évben mindig teljesült, hogy az eredményes, szociális közbeszerzések legalább 85 százalékában kkv-szektorhoz tartozó gazdasági szereplő volt a nyertes, és értékarányuk is 93 százalék felett alakult. A 2024-es adatok alapján úgy is fogalmazhatunk, hogy szinte minden szociális közbeszerzést a kkv-k nyertek meg, közelítőleg 100-ból 95 darabot, szám szerint pontosan 203-ból 192 darabot. A szociális közbeszerzéseken elköltött minden 100 forintból 95 forint került a kkv szektorhoz, értékben kifejezve 19 milliárd forintból 18 milliárd forint.

14. ÁBRA A NYERTES KKV-T TARTALMAZÓ KÖZBESZERZÉSEK SZÁM- ÉS ÉRTÉKARÁNYA A SZOCIÁLIS KÖZBESZERZÉSEKEN BELÜL, 2022 ÉS 2024 KÖZÖTT

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

15. ÁBRA A NYERTES KKV-T TARTALMAZÓ KÖZBESZERZÉSEK SZÁM- ÉS ÉRTÉKARÁNYA A NEMZETI ELJÁRÁSRENDENBEN, 2022 ÉS 2024 KÖZÖTT

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

2024-ben a szociális szempontokat tartalmazó eljárások odaítélt szerződéseinek több, mint a fele (54,2%-a), számszerint 110 db közbeszerzési szerződés használt fel valamilyen formában európai uniós forrást, értékük 11,8 milliárd forintot tett ki, ami 62 százalékos arányt

képvisei az összes szociális szerződés értékén belül. Ez azt jelenti, hogy 2024-ben a szociális közbeszerzések összértékének majdnem kétharmadához kapcsolódott uniós támogatás. Ez az uniós támogatás mindig valamilyen tényleges operatív programhoz/projekthez

kapcsolódik³. A 16.-17. ábrákon az adott esetben releváns operatív programok szerinti bontásban kerültek ábrázolásra a szociális szempontokat tartalmazó közbeszerzési szerződések főbb mutatói.

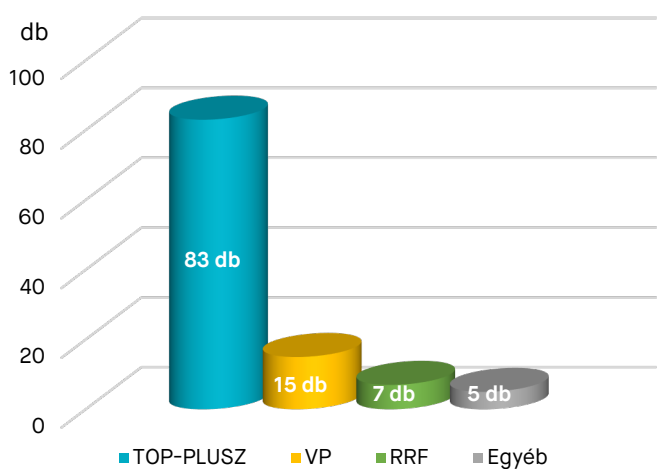
Amint azt a grafikonok is mutatják, 2024-ben is a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Pluszból (TOP-Plusz) nyert uniós támogatást a szociális közbeszerzések túlnyomó többsége. Mind a számarány, mind az értékarány tekintetében a szociális szempontú közbeszerzési szerződések több, mint háromnegyede ehhez az operatív programhoz kapcsolódott.

Figyelmet érdemel még a Vidékfejlesztési Program (VP), a szociális közbeszerzések 13,5 százaléka nyert ebből finanszírozást, az összértéknek pedig a 9 százaléka kötődött ehhez a programhoz. Valamint meg kell említeni még az RRF programot (Recovery and Resilience

Facility), az Európai Unió Helyreállítási és Ellenálló-képességi eszközét, mely egy 2021-ben indult új program és egyre jelentékenyebb szerepet játszik a finanszírozásokban, 2024-ben több, mint 1 milliárd forint összértékben nyert el belőle támogatást 7 darab szociális szempontú közbeszerzés.

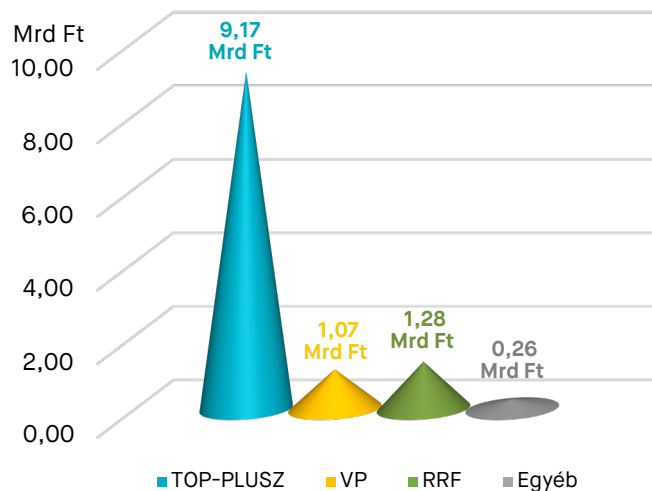
Az „Egyéb” kategória alatt azok az operatív programok kerültek összevontan elszámolásra, melyeknek a súlya nem volt számottevő vagy melyek nem lettek nevesítve a hirdetményekben, jelen esetben pl.: a Digitális Megújulás Operatív Program Plusz (DIMOP-Plusz) és a GINOP-Plusz, a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program Plusz, melyek csak 1-1 darab szociális szempontú közbeszerzési szerződéshez nyújtottak támogatást, és így az összértékből is jelentéktelen hányad kapcsolódott csak hozzájuk.

16. ÁBRA AZ EU FINANSZÍROZÁST TARTALMAZÓ SZOCIÁLIS KÖZBESZERZÉSEK SZÁMA (DB), OPERATÍV PROGRAMOK SZERINT, 2024

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

17. ÁBRA AZ EU FINANSZÍROZÁST TARTALMAZÓ SZOCIÁLIS KÖZBESZERZÉSEK ÉRTÉKE (MRD FT), OPERATÍV PROGRAMOK SZERINT, 2024

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

A piaci verseny intenzitására vonatkozó mutatókra koncentrálva kijelenthető, hogy a szociálisan felelős közbeszerzések esetében még kedvezőbben alakulnak ezeknek az értékei, mint akár az összes szerződés, vagy a nemzeti rezsimben lefolytatott közbeszerzések köré-

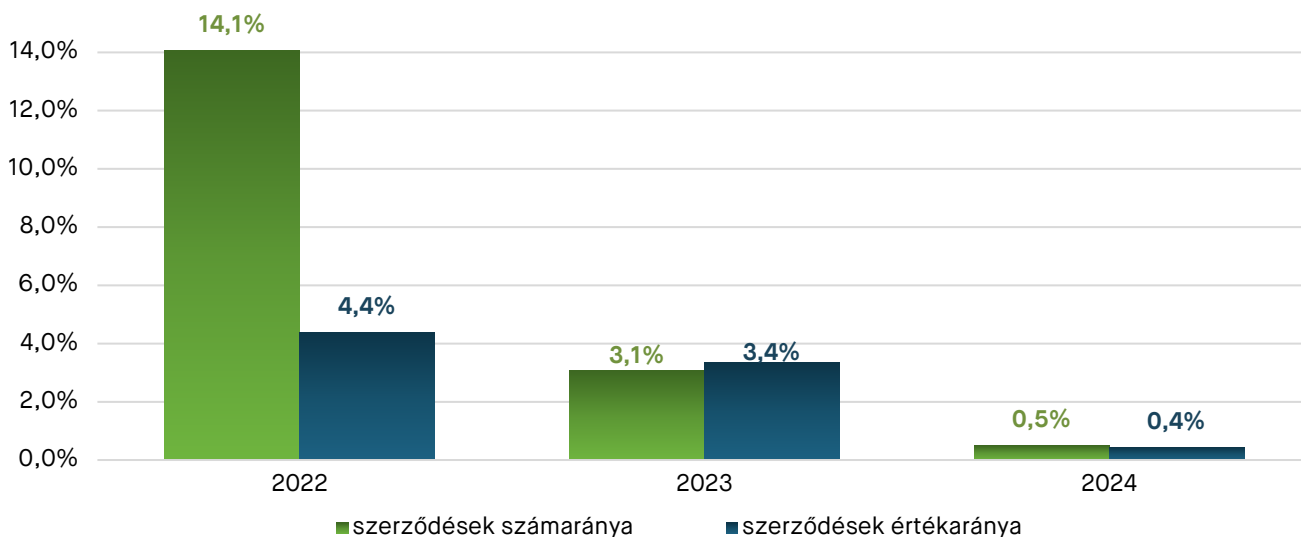
ben. Az egyik ilyen mutató az egyajánlatos közbeszerzési szerződések alakulására vonatkozik, amelynek a szociális közbeszerzéseken belüli számaránya 2024-ben 2023-hoz képest több, mint 2,5 százalékponttal, az értékaránya pedig 3 százalékponttal csökkent, így elha-

³ Ezek az információk nem az uniós támogatás nagyságára vonatkoznak, ugyanis az adatforrásként felhasznált eredménytájékoztató hirdetményekből csak az derül ki, hogy az adott közbeszerzés kapcsolatos-e európai uniós alapokból finanszírozott programmal, de a támogatás konkrét összegére nincs adatunk.

jelentősen alulmúlják az uniós értékhatár alatti egyajánlatos szerződésekre vonatkozó hányadosokat, pedig azok is folyamatosan csökkenő tendenciát mutattak az előző év értékeihez képest, ami a 19. ábra diagramjaiból

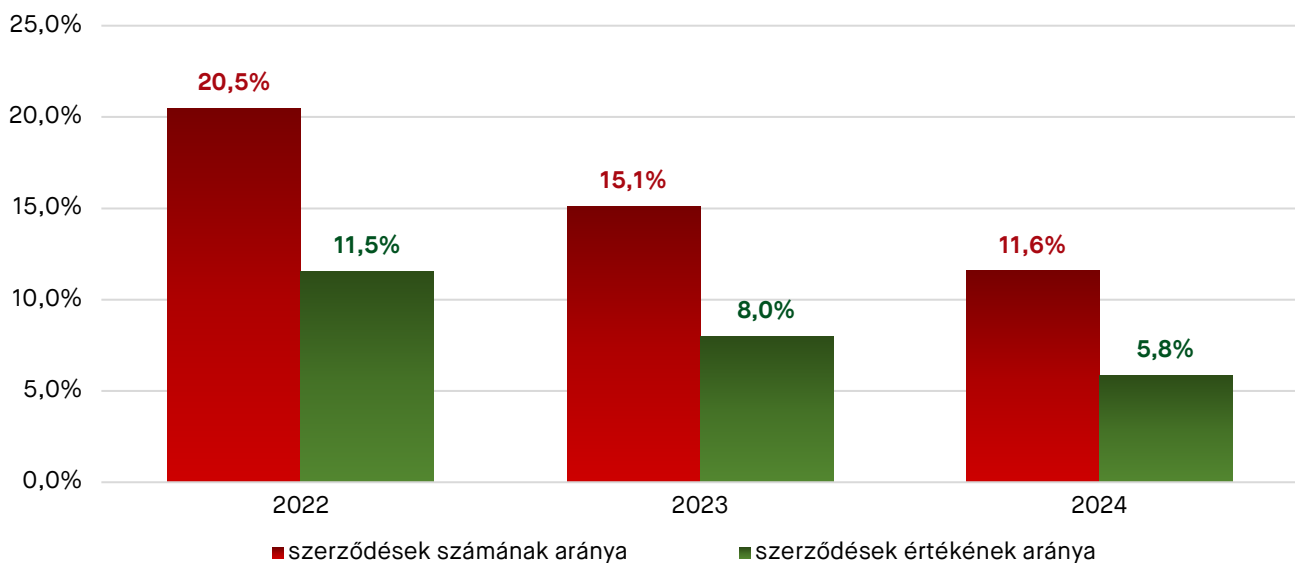
is kitűnik. Konkrétan 1 darab egyajánlatos szerződést kötöttek meg a szociális szempontú közbeszerzéseken belül 84 millió forint értékben, míg egy évvel korábban 9 darab, 2022-ben pedig 28 darab ilyen szerződést ítélték oda.

18. ÁBRA AZ EGYAJÁNLATOS SZERZŐDÉSEK SZÁMÁNAK ÉS ÉRTÉKÉNEK ARÁNYA A SZOCIÁLIS KÖZBESZERZÉSEKEN BELÜL, 2022-2024.

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

19. ÁBRA AZ EGYAJÁNLATOS SZERZŐDÉSEK SZÁMÁNAK ÉS ÉRTÉKÉNEK ARÁNYA A NEMZETI ELJÁRÁSRENDEKEN BELÜL, 2022-2024.

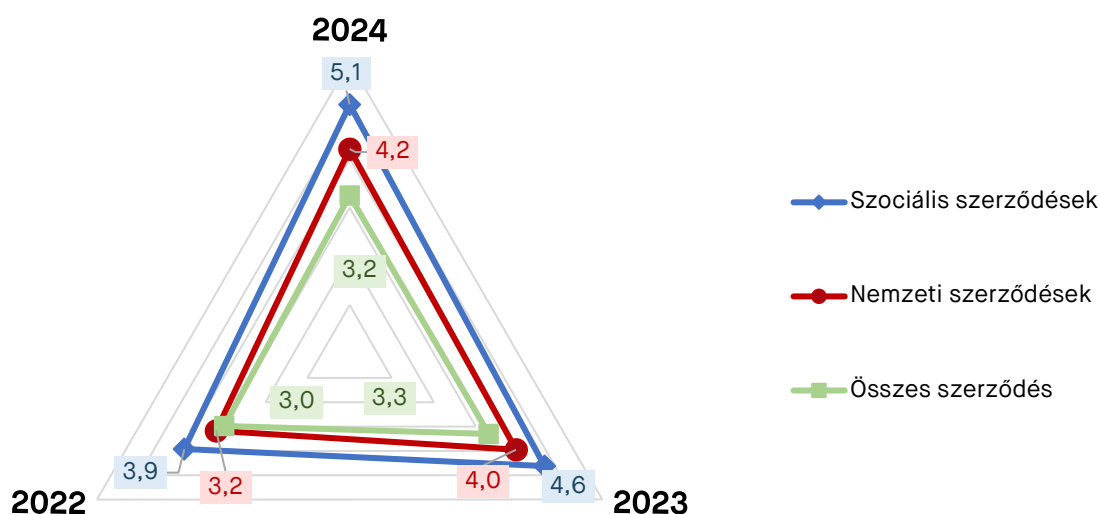

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

A másik fontos indikátor a piaci verseny intenzitásának elemzésében, az egy közbeszerzési szerződésre jutó ajánlatok száma, mely a szociális szempontokat tartalmazó közbeszerzések esetén 2024-ben 5,1 db volt, ami azt jelenti, hogy átlagosan több, mint 5 darab ajánlatból kellett kiválasztani a legmegfelelőbbet. Ez az érték meghaladta az egy évvel korábbi adatot és az elmúlt három évben növekvő tendenciát mutatott (20. ábra). A diagramról is leolvasható, hogy a szociális közbeszerzések

sekre vonatkozó fajlagos ajánlatok száma az elmúlt 3 év mindegyikében meghaladta 1-2 darabbal a nemzeti rezsimben lefolytatott eljárásokban megkötött szerződések ugyanezen adatát és az összes odaítélt közbeszerzési szerződés hasonló mutatóját is. Elmondhatjuk tehát, hogy a szociálisan érzékeny közbeszerzések körében is biztosított a versenyhelyzet ebből az aspektusból is.

20. ÁBRA EGY KÖZBESZERZÉSI SZERVŐDÉSRE JUTÓ AJÁNLATOK ÁTLAGOS SZÁMA, 2022-2024 KÖZÖTT

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

A lezárult hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásokhoz kapcsolódó szerződések (HNT) alakulása a harmadik releváns mérőszáma a közbeszerzési versenyhelyzetnek. A szociális szempontokat tartalmazó közbeszerzések számának és értékének eljárástípusonkénti részletes alakulását a 2024. évben a 3. táblázat foglalja össze. 2024-ben összesen 1 darab szociális aspektusú közbeszerzés zajlott le hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás formájában körülbelül 84 millió forint értékben, ami az összes szociális közbeszerzés értékének 0,5 százalékát sem érte el.

2023-ban szintén csak egy darab szociális közbeszerzés tartozott a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás kategóriájába, 2022-ben pedig egyáltalán nem volt ilyen típusú eljárás, ami tehát tartósan egy rendkívül kis számosságúnak minősül. A táblázatból az is kiolvasható, hogy a szociális szempontú szerződések többségét, közel 60 százalékát nyílt eljárás keretében folytatták le az ajánlatkérők 2024-ben.

3. TÁBLÁZAT

Eljárás típusa	Szociális szerződések száma (db)	Számaránya (%)	Szociális szerződések értéke (Mrd Ft)	Értékaránya (%)
A Kbt. 115. § szerinti hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás	3	1,5%	0,3	1,8%
A Kbt. 115. § szerinti nyílt eljárás	59	29,1%	4,4	23,1%
A Kbt. 117. § szerinti saját beszerzési szabályok szerinti eljárás	23	11,3%	2,1	11,3%
Hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás	1	0,5%	0,1	0,4%
Meghívásos eljárás	1	0,5%	0,0	0,2%
Nyílt eljárás	113	55,7%	11,3	59,5%
Tárgyalásos eljárás	3	1,5%	0,7	3,6%
ÖSSZESEN:	203	100,0%	19,0	100,00%

Forrás: Közbeszerzési Hatóság